

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום ראשון י"ב אב תשפ"ג | דף היומי בבלי: גיטין עה | דף הכולל: 0.
דף היומי בהלכה: מסימן קנ"ד סעיף ג' עד אמצע הסעיף 'ודוקא'.
מוסר: אהבת חסד - 'והנה הפסוק' עד פרק ט'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: שער הבושה "יש מתבייש אם ימנע" שער האהבה "ויאהב רעיו"

**באחד מהטיולים הרחקנו נדוד ועלינו על אחד מהרי
הגליל, הר מירון הידוע בכינויו הג'רמק. הרב וואזנר
נטל עמו לדרך באותו היום ספר תהילים. היה זה
ספר תהילים עתיק יומין שסוחר עתיקות מוכנים
היו להזיל מכיסם ומהונם מאות אלפי דולרים עבורו**

סיפור מיוחד ואקטואלי לרגל תחילת ימי בין הזמנים

השולחנות במקום. בתחילה לא שמנו לב לחסרונו של אותו ספר יקר ערך, רק כעבור כמה שעות לאחר תפילת ערבית שמנו לב להיעדרו של ספר התהילים. נקל לשער את הדאגה הרבה שחולל הדבר, הן באותם הימים לא היו כבישים סלולים מפותחים בין הרי מירון לצפת. נסיעה שגרתית למקום היתה מסובכת מאוד אפילו בשעות היום.

אחד מבני לווייתו של רבינו שחש עצמו אשם בדבר היעדרו של ספר התהילים, רצה לצאת לעבר ההר ולהביא את הספר. פנו כמה מהבחורים לנהגו של רבינו שיסיעם לחפש את האבידה. הנהג שחש מהנסיעה המפותלת בכביש לא סלול, ובפרט שכבר ירד הלילה, ונעשה חשוך, אמר שאם רבינו יביא לו את ברכת הדרך יעשה זאת. פניתי אל אבי, מספר בנו שליט"א, ומסרתי את דברי הנהג, וביקשתי את רשותו לצאת לדרך. אבא נענה ראשו לשלילה ובתקיפות אמר: אוסר אני עליך לנסוע לשם בשום פנים ואופן.

לתומי חשבתי שאיסורו של אבא לנסיעה נובעת מסיבה בטיחותית, סבור הייתי שמא חושש הוא מהנסיעה המפותלת בשעת חושך, ניסיתי לומר כי הנהג מודע לסכנה ולקושי והתחייב כי ייסע בזהירות מוגברת ובאיטיות, אך אבא לא השתכנע, ודבק בסירובו לנסיעה. ומשהמשכתי להפציר בדברים, אמר לי: "בני, הינך חושב כי אני מסכים לנסיעה זו בגלל סיבות בטיחותיות, אך לא זו הסיבה" השיב לי. "מי יודע מה הולך עכשיו באותו אתר

סיפר הגה"ח ר' מרדכי אלימלך וואזנר שליט"א בנו של רבינו מרן פוסק הדור הגר"ש וואזנר זצוק"ל. סיפור מופלא מובא בספר 'הפוסק' על מרן רבינו פוסק הדור הגר"ש וואזנר זצוק"ל, אותו סיפר בנו יבלח"ט הגה"ח רבי מרדכי אלימלך וואזנר זצ"ל.

היה זה בקיץ של שנת תשכ"ט, רבינו שהה אז להבראה בעיר הקודש צפת ת"ו. היה במשך כל שעות היום הוגה בתורה כמנהגו, ורק שעה אחת היה יוצא לשאוף מעט אויר. רבינו כידוע היה מקפיד ביותר על בריאות הגוף. אולם גם בשעת הטיול היה לוקח עמו כמה ספרי קודש. מעולם לא קרה שיצא לדרך ללא ספר קודש כל שהוא. במהלך הטיול היה נוהג לעצור ולעשות אתנחתא, ואז היה משמיע דבר תורה כיד ה' הטובה עליו, תחת אחד השיחים. פעמים היה זה דבר תורה, ופעמים שהיה אומר איתנו בצוותא פרקי תהילים.

באחד מהטיולים הרחקנו נדוד ועלינו על אחד מהרי הגליל, הר מירון הידוע בכינויו הג'רמק. רבינו נטל עמו לדרך באותו היום ספר תהילים, אך לא היה זה ספר תהילים רגיל, היה זה ספר תהילים עתיק יומין, מכורך בכריכה נושנה ומעוטב בפירושו של אחד מגדולי הדורות הקודמים. אותו ספר תהילים היה שווה סכום עתק, עד שסוחר עתיקות מוכנים היו להזיל מכיסם ומהונם מאות אלפי דולרים.

והנה אירע ובאותו היום נשכח ספר תהילים זה על אחד

אליו יהודי עשיר מקומי, ואמר לו כבוד הרב, ברצוני לכבד אתכם בדבר מה. זה עתה רכשתי מסוחר עתיקות ספר תהילים יקר ערך, לאחר שרכשתי ראתי כי חקוק עליו השם שמואל הלוי וואזנר ובאתי אפוא להעניק לכם אותו במתנה.

כשהתקשרתי לאבא ביום שישי באותו שבוע כדרכי, סח לי אבא בהתרגשות: אתה יודע איזו שמחה גדולה היתה לך? זוכר אתה את אותו ספר תהילים שנשכח על ההרים ליד מירון? השבוע לאחר שלושים וחמש שנה חזר אלינו ספר התהילים.

התרגשתי מאוד לשמע הידיעה והבנתי שעל זה נאמר: "לא יאונה לצדיק כל און", אבא הרי לא רצה לקחת את הספר בשעתו מפני הקפדתו על טהרת העיניים והנה משמים שב הספר לידי. (פחד דוד)

תיירות, חוששני שמא תראו שם מראות לא טהורים, על כן אוסר אני בכל תוקף לנסוע לשם".

"ומה יהא על התהילים היקר?" הוספתי ושאלתי. ואבא ענה שמוטב ויאבד את התהילים היקר ובלבד שלא אקלע חלילה וחס במראה לא טהור.

הלכנו לישון בהרגשה חמוצה ובתקווה גדולה כי למחרת עם שחר נצא למקום ונמצא את ספר התהילים. אך לשווא היתה תקוותנו, כשהגענו לשם בבוקרו של יום, לספר התהילים לא היה כל זכר.

חלפו שלושים וחמש שנים מאותו מקרה, ובשנת תשס"ג, שהה אבא למנוחה באחת מערי אוסטריה, באחד הימים נכנס

שאל האדמו"ר מבאיאן שליט"א את הבחור: 'מה הטלפון בביתך?' מופתע מעצם השאלה השיב הבחור בפשטות: '682541'. ניגש הרבי למכשיר הטלפון וחייג. 'המספר אליו הגעתם איננו מחובר'. אומר לו הרבי, 'האם אתה בטוח שזה המספר הנכון?' 'כן, אני בטוח'. חזר הרבי וחייג

ונשלמה פרים שפתינו - עובדות נפלאות במעלת אמירת סדרי הקרבנות בתפילה

להתחיל להתפלל. אלא שאז, קרא לו הרבי לחדר צדדי, בוא, אגלה לך סוד מהשמים. הילד נרגש, הן לא בכל יום קורא הרבי לילד ומבקש לשוחח עמו, לספר לו סוד שמימי.

וכך סיפר הרבי: הבה ואספר לך, את המתרחש ממש מעלינו, כשילד נכנס לבית הכנסת ומתחיל להתפלל. 'בזמן בית המקדש, כשהיו הכהנים מקריבים את הקרבנות, היתה שמחה גדולה בשמים שאי אפשר לתארה במילים. המלאכים היו מביטים בעבודת הקרבנות, התרגשו ממש וחיכו שיגיעו כבר הקרבנות האהובים של בני ישראל, שמעוררים כה הרבה שמחה בשמים, ומאפשרים להשפיע רוב שפע וברכה בעולם'.

ואז בקול שקט הוסיף ואמר: אבל אתה יודע, בית המקדש נחרב, אין לנו כבר את האפשרות להקריב קרבנות. איבדנו את היכולת להקריב את קרבן התמיד מדי בוקר. הרבי פרץ בבכי: 'אוי, בית המקדש נחרב, ואין לנו כבר קרבנות. אבל אז, שב הרבי ואמר, השם נתן לנו את התפילות, בראשן פרשת הקרבנות. ובכל בוקר עומדים המלאכים, ממתנים ומצפים שילד יהודי יתחיל להתפלל, יגש לומר את פרשת הקרבנות. המלאכים נרגשים, שמחים על כל מילה שהילד היהודי מוציא מפיו, בכל מילה שאנו אומרים המלאכים מרגישים כאילו הקרבנו את הקרבנות!'

ואז הנמיך הרבי את קולו, והוסיף: נו, תתאר לעצמך מה גודל האכזבה בשמים, כאשר המלאכים שהמתינו וציפו, חיכו וייחלו, מצטערים לגלות שיהודי לא אמר את סדר הקרבנות. הן הם כל כך ציפו לשמוע את פרשת הקרבנות, כמה גדול צערם, כמה נוקב

רבי משה וולפסון שליט"א רב קהילת אמונת ישראל בבורו פארק התקין אצלו בבית המדרש מנהג טוב ויפה בענין אמירת סדר קרבנות, שכולם יאמרוהו יחד בציבור כמו שאר חלקי התפילה. זמן קצר אחר כך הוצרך רבי משה שליט"א לעבור ניתוח לב, כמובן שנוצר מתח רב קודם ביצוע הניתוח המורכב, אך עם כל זאת הוא התחזק בבטחון בהשי"ת שלא יאונה לו כל רע.

והנה באמצע הניתוח בעת ששהה תחת הרדמה מליאה הנה הוא רואה בחלומו איש זקן האומר לי כי נשלח מבית דין של מעלה לבשר לו שהניתוח יעבור בשלום ותהיה לו רפואה שלימה, וכל זה בזכות ההנהגה שהוא הנהיג בבית מדרשו בענין אמירת סדר קרבנות בציבור, אשר הוא דבר גדול ונשגב עד למאוד! רבי משה כיום חי עמנו עד מאה ועשרים והוא בן תשעים ושמונה בלי עין הרע.

סיפר המחנך רבי יחיאל יעקובזון שליט"א בהרצאותיו: שעת בוקר מוקדמת בשכונת בית וגן בירושלים, בשעה שמשכימי קום החלו באים בשעריו של בית הכנסת אמשינוב שבשכונה, ביניהם, כמנצח על המלאכה, סובב הולך רבי מאיר'ל מאמשינוב, מוודא כי המניינים יוצאים לדרך כראוי.

הרב יעקובזון מספר, כי באחד הימים, כשהיה ילד צעיר, קרא לו הרבי וביקש לשמעו מברך את ברכות השחר, ולענות אמן אחריהן. הילד נענה ברצון, וכשסיים את ברכות השחר, רצה

כאבם, הרבי סיים.

ומעיד הרב יעקובזון: 'מאז ועד היום, עברו שנים רבות, אך דברי הרבי נותרו חרוטים וחוקים בלבי, עד שאינני מסוגל לחשוב לדלג על אמירת הקרבנות, הרבי צייר את אמירתן בשפה כה ציורית ואהובה, הבנתי כמה אני משמח בשמים והרגשתי מה אני יכול לפעול באמירת הקרבנות, ואיננו מסוגל לוותר!'

חול המועד סוכות תרצ"א, בביתו של החפץ חיים בראדין. כחמישה עשר איש התכנסו בבית המדרש המאוחר שבסלון הבית, ובשעה היעודה החלו בתפילה על הסדר. כשעמדו בעיצומה של אמירת הקרבנות החל רחש בקהל, ולפתע נפתחה הדלת, ובפתח עמד ה'חפץ חיים' עטוף בטלית ותפילין כמנהג בני חו"ל בחולו של מועד. להפתעת הכל לא עשה את דרכו למקומו בכותל המזרח, אלא פנה אל הבימה.

החפץ חיים דפק על הבימה ואמר: מורי ורבותי! 'היות שנכנסתי עכשיו, אני מבקש שלא תחשדו אותי שדילגתי על אמירת הקרבנות. כבר השכמתי בשעת בוקר מוקדמת ואמרת את פרשת הקרבנות, ולפיכך אצטרף לתפילתכם רק בעוד מספר דקות!' ה'חפץ חיים' סיים את דבריו, ופנה למקומו בכותל המזרח. וכל העם שמעו ויראו. כתב רבי שמואל הומינר: העיד ה'חפץ חיים', אם יהודי אחד ולו יהודי אחד, התחזק באמירת הקרבנות יהא זה שכרי מכל עמלי וטרחתי לכתוב את ספריי.

היה זה בשנת תשמ"ו. מודעות ענק קידמו את פני העוברים ושבים ברחובות ירושלים, מודעות גדולות בכל הצורות והגוונים. 'כל הרוצה לזכות ב-50,000 ש"ח, נא ישלח מקורות ומראי מקומות להיתר הלכתי המוותר על אמירת סדר הקרבנות מדי יום. את המקורות נא לשלוח לת"ד 5152 ירושלים'. כדי שלא ישארו ספיקות נכתב שוב בקיצור: 'השולח מראי מקומות להיתר הנ"ל, יזכה ב-50,000 ש"ח'.

מי שעמד מאחורי המודעות, כאן הזמן לגלות, הוא רבי נפתלי גרינבוים מירושלים שסיפר לנו את הסוד מאחורי הפרסום. הרב גרינבוים חפץ להחדיר בתודעת הציבור עד כמה חשוב לומר את סדר הקרבנות בלי לוותר או לדלג מסדר התפילה, ומצא לעצמו דרך נאה לעשות זאת. מדי יום היה עוקב אחרי התגובות. בין המכתבים, היה גם מכתב מקורי במיוחד. בראשו כתוב כך: 'בזכות המודעות שפרסמתם, כבר זמן רב שאני מקפיד על

אמירת הקרבנות מדי יום, מקדים לבוא לפני הזמן, משתדל במסירות שלא לוותר על אמירת הקרבנות כל יום! אם תשאל למה - הבה ואספר לך. וכאן, מתאר הכותב השתלשלות עניינים מרתקת במיוחד: 'אני מצוי במצוקה כלכלית', כתב הלה, 'וחשבתי כי הנה נמצאה הדרך, להרוויח 50,000 ₪ בלי מאמץ. מכיון שאינני גאון גדול, החלטתי לפנות למישהו שהוא דווקא כן גאון גדול ומפורסם, ופניתי אל הרב אלישיב. נכנסתי אליו וסיפרתי לו כי אני מצוי במצוקה כלכלית, ומצאתי לי הזדמנות נאה לפתור חלק מבעיותי הכלכליות. 'הן הרב גאון גדול', אמרתי לרב אלישיב, 'אולי יעשה עמי חסד ויגלה לי כמה מקורות נאים לדלג על אמירת הקרבנות. יש לי את הדרך להרוויח מהמידע הזה 50,000 ₪. הרב אלישיב הביט בי מופתע, והשיב מיד: 'האמן לי, אין מקור לכך, זה חלק בלתי נפרד מסדר התפילה, בוודאי שאין מקום לדלג עליו'.

אל האדמו"ר מבאיאן שליט"א נכנס בחור צעיר, והחל משיח את אשר על לבו. לאחר שיחה קצרה, שאלו הרבי: 'האם אתה אומר את פרשת הקרבנות מדי בוקר?' 'כן', השיב הנער, 'אלא שלא תמיד אני מספיק לאומרו לפני התפילה, לא פעם אני מתפלל תחילה ורק אחר כך, בשעת פנאי, אני משלים את אמירת הקרבנות'.

חיך הרבי ושאל, כביכול שלא מן הענין: 'מה הטלפון בביתך?' מופתע מעצם השאלה, השיב הבחור בפשטות: '682541'. ניגש הרבי למכשיר הטלפון וחיג. 'המספר אליו הגעתם איננו מחובר' - אומר לו הרבי, 'האם אתה בטוח שזה המספר הנכון?' 'כן, אני בטוח', השיב הבחור, '682541'. חזר הרבי וחיג, אך שוב קיבל צליל צורמני מעבר לשפופרת. 'אינני מבין', אמר הרבי בחיך, 'הן אני מחייג את המספר שאמרת, מדוע אינני מגיע ליעד?' שוב חיג הרבי, תוך שהוא אומר את הספרות בקול בזו אחר זו: '145286', ושוב נשמע צליל צורמני, והרבי הביט בתמיהה בבחור העומד מולו. אך הנער הבין עתה את התקלה, ואמר בפשטות: 'סליחה', השיב הנער, 'אך הרבי חיג את המספר הפוך, מהסוף להתחלה. ככה זה לא עובד'...

השיב לו הרבי בחיך: 'אה, דברי טעם אתה אומר, זה לא עובד הפוך, יש לחייג את המספרים בסדרם הנכון כדי להגיע ליעד המבוקש. ואת התפילה כן אפשר להתפלל מהסוף להתחלה? גם התפילה כדי שהיא תפעל את פעולתה כראוי יש להתפלל בסדר הנכון, קרבנות ואחר כך התפילה.

(לבית התורני)

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

יום אחד, תוך כדי התהליך הארוך, נתנאל חיכה לי בפתח הישיבה. מיד כשנכנסתי הוא כמעט התנפל עלי... 'כל הדבר הזה נראה לי עבודה בעיניים, הוא טען בתוקף. נתנאל סיפר שהוא יצא מוקדם מסדר א' לכיוון החדר, את מנחה בישיבה הוא העדיף לערוך מעזרת הנשים וסדר ב' כלל בעיקר חלומות מתוקים וקצת נייעס עם החברותא... בקיצור, יום 'זיפט'...

הרב ישראל היימן על 'חשיבות הייעוד' ועל ימי בין הזמנים...

בעיקר חלומות מתוקים וקצת נייעס עם החברותא... בקיצור, יום 'זיפט'...

"אני לא מבין, אם יש מטרה ודרך, אם הכל אמור ללכת לפי הספר, למה קורים דברים כאלו, וגם אחרי שהם קורים למה אני מרגיש ככה?"
טענה במקומה...

נתנאל קצת נבוך כשחיוך עלה על פניי למשמע ה'טענה' ההגיגית והנוראה שלו. מבחינתו זה היה בגדר 'מעשה לסתור' לכל המהלך. כנראה שיש משהו בכל מה שדיברנו שלא נכון וצריך להתחיל את הכל מחדש. הוא לא הבין למה אני מזלזל בהרגשה שלו.

הסברתי לו שאין כאן שום זלזול, אדרבה... אני לא רק מחשיב את הטענה שלו, אני גם חושב שהיא ממש צודקת. אבל אין לה שום קשר למהלך אותו הוא התחיל ושהוא כל כך מרוצה ממנה באופן כללי.

נפילות יש לכל אחד. הסברתי לו. אין אפשרות של מצב סטטי בעליה מתמדת, חלק מהמהלך הוא שיש עליות וירידות. השאלה היא רק למה אתה מרגיש כל כך 'מוזפת' ואיך מתקדמים מכאן הלאה. בשביל זה צריך להבין מה קרה לך היום ולמה מה שקרה לך מביא להרגשה כזו. אם תבין את זה תוכל לדעת גם איך יוצאים מזה.

ישנו פסוק, אמרתי לו. הוא מופיע בפרשה אותה אנו נקרא השבוע.

"ואתם הדבקים בה' אלוהיכם חיים כולכם היום"

חשבת פעם למה כתוב חיים כולכם היום? האם היה מקום לחשוב שמה מדבר על מי שחי אתמול או לפני שבוע? וודאי שהוא מדבר למי שעומד לפניו והם חיים היום?

אפשר להסביר את הדברים לפי הברייתא המפורסמת במסכת נידה. **"תנא דבי אליהו, כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן עולם הבא"**.

שים לב! לא יהיה בעתיד בן עולם הבא אלא כבר היום הוא בן עולם הבא. כל כך למה? כיון שהוא שונה הלכות בכל יום! הוא ממלא את ימיו בתוכן. כל יום ויום יש בו תוכן מסודר. אין לך עולם הבא גדול מזה!!

קוראים לזה סיפוק...

משה רבנו כשבא לתאר את הדביקות בה' הוא אומר לבני

נתנאל הוא בחור בן עליה נפלא. הוא לומד כראוי ומתפלל בדביקות, לכן היה פלא בעיניי כשהוא ניגש אליי יום אחד וטען שאין לו שום סיפוק בעבודת ה'.

הוא מרגיש שעם כל העבודה אותה הוא עושה כל יום כל היום, הוא לא מצליח לחוש שהוא מלא את הסיפוק המובטח ואת התחושה של שמחת הלב והרוממות, תחושות שאמורות לבוא לכאורה לכל מי שעושה מה שצריך בלי שום סטיות.

התיישבתי איתו לשיחה מעמיקה, ובמהלכה התברר לי שהוא אכן לומד וממלא סדרים ואין לו שום עיסוקים צדדיים שמוציאים לו את הראש מהלימוד. הוא גם עסוק בעבודה רוחנית אישית מספקת ולכאורה אכן אין שום סיבה לתחושת הריקנות שמלווה אותו.

שוחחנו שוב ושוב כמה פעמים עד שעליתי על הנקודה.

הסברתי לו את חשיבות הייעוד. את הדבר הפשוט הזה שבלי שהוא שם לעצמו מטרה ברורה ועמל להשיגה, אף על פי שהוא לומד כל היום ישנה סבירות גבוהה שאכן לא תבוא תחושת הסיפוק.

נכנסנו לתהליך עומק של יצירת מטרה, הצבת יעדי משנה וחתירה אליהם בצורה שתממש כל יום את הדרך. הסברתי לו שאם הדרך מובילה אל המטרה ולא סתם לימוד בלי שום כיוון, הרי שכל יום ויום הוא כובש חלק מהמטרה דרך היעדים המשניים והוא מקבל תחושת סיפוק חזקה כי הוא מרגיש את ההתקדמות כל יום ויום.

נתנאל קיבל את הדברים ונכנס בס"ד למהלך גדול תוך שהרגשתו משתפרת פלאים מתקופה לתקופה.

כל זה נחמד מאד, אבל על יום אחד מאמצע התהליך ברצוני לספר.

יום אחד, תוך כדי התהליך הארוך, נתנאל חיכה לי בפתח הישיבה. מיד כשנכנסתי הוא כמעט התנפל עלי... "כל הדבר הזה נראה לי עבודה בעיניים". הוא טען בתוקף. הוא סיפר על יום שהתחיל שגרתי לכאורה, הוא החל בתפילת שחרית וסדר א' עם החברותא הקבועה. רק שכבר בתחילת סדר א' העניינים התחילו לחרוק... החברותא יצא ליותר מדי זמן וכשהוא חזר כבר הלימוד לא היה אותו דבר, מה שהשפיע על הלימוד והוא הפך לתפל וחסר טעם. נתנאל סיפר שהוא יצא מוקדם מסדר א' לכיוון החדר, את מנחה בישיבה הוא העדיף לערוך מעזרת הנשים וסדר ב' כלל

מאליהם. הם לא נוצרים לבד. כל אחד ואחד יוצר אותם בכל יום
ובכל רגע!!

אם תמצי לומר, היום, כשבכל רחבי ארץ הקודש מתחילים
בפועל מאות אלפי בחורי החמד ואברכי הכוללים את חופשת
בין הזמנים לקראת זמן אלול הבעל"ט. זו ההזדמנות ללמוד את
היסוד הזה מהצד החיובי שלו... ליצוק לכל יום ויום את החיים
האמיתיים ולמלא את הזמן - בכל מקום שהוא על פני ארצנו
הקטנטונת, בשפע של חיות וחיים.
ושנחזור כולנו לזמן אלול "חיים כולכם היום".

ישראל: אם אתם דבקים בה' אתם חיים היום! זה החיות שלכם
כי אתם יוצקים איזה תוכן לשהותכם עלי אדמות. אם אתם
מסתובבים הנה ושוב בלי מטרה, עולם הבא אולי יהיה לכם מכל
מיני סיבות, אבל חיים אי אפשר לקרוא לזה...

אתה מבין נתנאל יקירי? היום היה לך יום ריק.
זה נורמלי, יש ימים שקשה ולא הולך. אבל אל תצפה להרגיש
ביום הזה תחושה של סיפוק. אתה אמור להרגיש בדיוק את הריקנות
שאתה מרגיש. זה חלק מתהליך הלמידה שלך!! אתה תלמד שביום
שאתה לא ממלא אותו בתוכן, לא משנה אם הוא מסדרי הישיבה או
אם לא הולך אז משהו רוחני אחר, יום כזה הוא מת ולא חי.
החיות היא התוכן אותה אתה יוצק אל החיים. חיים לא באים

**הרהר החפץ חיים ואמר: ענין גורלי כזה אי אפשר להכריע בו לבדי,
צריך להימלך בדעת גדולים. ומכיון שקרבה שנת השבע שנת
השמיטה, ועוד מעט יבוא המשיח, כדברי חז"ל 'במוצאי שביעית בן
דוד בא', ואלהו הנביא יבוא לפני כן לבשרו - אין זה הגון שמישהו
אחר יפסוק בדבר, מוטב נחכה לו ונשאיר עבורו את ההכרעה!**

אני מאמין באמונה שלמה

צריכים להיות התובעים עבורנו, נשמות קדושות, וכי כבר שכחתם
הכל? וכך היה נוהג מידי לילה בלילה, וכשהאיר המזרח, היה שב
ללימודו ומחכה לרגליו של משיח, מתוך אמונה ובטחון שהחוב
ישולם.

בשנת תר"ץ, ערב שנת השמיטה, בחרה קהילת קרלין - פינסק
המעטירה, רבי מאיר קרליץ, כממלא מקומו של גאון הדור - רבי
דוד פרידמן, ושיגרה אליו כתב רבנות, שנחתם על ידי מאות יהודי
העיר, ובראשם רבי אברהם אלימלך פרלוב, האדמו"ר מסטולין -
קרלין.

בא רבי מאיר לראדין, כדי לשאול בעצת החפץ חיים, אם יקבל
את המשרה. בתחילה התנגד החפץ חיים לכך, כי רחוקה קרלין
מוילנא, וליהודי כרבי מאיר אסור לפרוש מכלל ישראל. פרישתו
ממחיצת רבי חיים עוזר ופעולותיו, כפרישה מכלל ישראל.

אולם לאחר שפרנסי הקהילה נחפזו גם הם לראדין והתחננו
לפניו שיסכים להכתרה, הרהר החפץ חיים ואמר: ענין גורלי כזה
אי אפשר להכריע בו לבדי, צריך להימלך בדעת גדולים. ומכיון
שקרבה שנת השבע, שנת השמיטה, ועוד מעט יבוא המשיח,
כדברי חז"ל "במוצאי שביעית בן דוד בא", ואלהו הנביא יבוא
לפני כן לבשרו - אין זה הגון שמישהו אחר יפסוק בדבר, בידוענו
שתוך זמן קצר הוא בא, מוטב נחכה לו ונשאיר עבורו את ההכרעה!
אחד הנוכחים באותו מעמד, חיך קלילות. כאשר הבחין בזאת
החפץ חיים, תפסו בשרוולו ואמר: מר מסתפק בדבר? אצלי הוא
בחזקת ודאי!

(פחד דוד)

רבים מבאי ביתו של ה'חפץ חיים' היו עדי ראייה ושמיעה,
איך שבחצות לילה - כשכל בני הבית ישנו שנתם, ובחוץ שדרה
דומיה - היה נכנס לחדרו, נועל את הדלת על סוגר ובריח. אחדים
ממקורביו היו עומדים פעמים מאחורי הדלת, וברטט היו מקשיבים
איך שהוא היה שופך שיח ומשתפך לפני קונו. דבריו היו חריפים
וברורים. בתחילת דבריו, היה נותן שבח והודאה לבורא עולם על
כל אשר גמל עליו, היה מפרט כל מאורע בחייו, על כל פרט ופרט
היה מסתכל כעל זכות גדולה, והיה נותן שבח והודיה על החסד
הגדול שעשה עמו הקב"ה.

(לאחר שגמר לשבח את פרשת חייו הפרטיים, התחיל לדבר
בזכותם של כלל ישראל, וכאן שינה לא רק את סגנון דבריו, כי
אם גם את קולו; הוא הפסיק להיות המודה והמתוודה, והתחיל
להיות תובע: "מה נתת לנו? נתת לנו תורה גדולה קדושה ונצחית,
הרי היא היתה תורה חתומה וסתומה, ומה עשינו עבורך? פתחנו
את התורה, נתנו לך את הנביאים, את חכמי התלמוד, את גאוני
התורה, קשרנו כתרים לתורה שבעל פה, ומה קיבלנו עבור זה?
צרות רדיפות והריגות, ואנו לא התכוננו לכל זאת, בכל ארצות
פזורינו לקחנו את התורה עמנו, הצלנו מיד אויבנו ועד היום היא
נישאת בידינו - אנו מחזיקים בה בחזקה".

עד כאן היה החשבון, ומכאן ואילך התחיל לתבוע את החוב:
"כמה זמן עוד נחכה? עד מתי? הרי אנו כבר כולנו שבורים
כחרס הנשבר, הבט והתבונן. אם עוד תמצא לב יהודי אחד שלם."
לפתע החל להזעיק לעזרה את צדיקי הדור שהלכו למנוחת
עולמים. "אייכם" - היה צועק - "למה אתם מחשים? הרי אתם

בליל שבת קודש, כאשר הבעל-תפילה אמר בקדיש 'ויצמח פורקניה', התחילו אנשי לבוב שהיו רובם ככולם 'אשכנזים', למחות. הגאון ה'שואל ומשיב' החזיר פניו לציבור ובהרמת יד השתיקם. אחר כך, כאשר הש"ץ הגיע ל'כגוונא', הרעישו שוב האורחים אנשי לבוב והתחילו בקול רם לומר 'במה מדליקין'...

כשהמשיח יגיע, גם המחלוקת הזו תבוא לסיומה..

כי בשעה שאתם מתקבצים לתפילה לכבוד השי"ת, השטן לא יכול לסבול את הדבר והוא מבקש תחבולות להפריע את התפילה. מה הוא עושה? הרי הוא מייעץ לאנשי לבוב לומר 'במה מדליקין'... זאת אומרת, במה ואיך מדליקים את אש המחלוקת ביניכם... ומיד במקביל הוא מייעץ לאנשי סקאלע לומר 'כגוונא', פירוש, שישתתפו במחלוקת כמותם...

"אבל האמינו לי, אחיי, שלא לכך התכוונו רבותינו מחברי התפילות והפזמונים. אך מה אפשר לעשות כי מצבנו לא קל, כי אנחנו עדיין במאסר הגלות וחבושים בידי היצר הרע המעקש את ליבנו. לכן עלינו להתפלל: 'ריבונו של עולם, רחם על ישראל עמך, שלח את הגואל-צדק וממילא לא יהיה צורך לומר יותר 'ויצמח פורקניה'... ואז כבר ננהג כמנהג משיח צדקנו: אם הוא יאמר 'כגוונא' - יאמרו כל ישראל 'כגוונא', כגוונא דיליה למהווי אחד באחד, בהתאחדות גמורה... ואם יאמר משיח 'במה מדליקין', יאמר עם ישראל בהתלהבות ובאש קדושה 'במה מדליקין' - אהבת איש לאחיו"...

הנאספים התענגו על דבריו והגאון ה'שואל ומשיב' המשיך ואמר: "כעת הנני נמצא עכשיו בעיר מלאה חסידים, לכן אמרתי לכם 'תורה חסידית'... ועתה אני רוצה לפסוק את ההלכה: הדין והמנהג פשוט - אנשי סקאלע הבאים ללבוב ומתפללים בבית הכנסת שנהוג בו נוסח אשכנז, יוכלו לומר בחשאי 'כגוונא', ואנשי לבוב הבאים לסקאלע יוכלו לומר לעצמם בחשאי 'במה מדליקין'..."

"אני מודה על האמת ואת חטאיי אני מזכיר - אני בעצמי אומר פה ק"ק סקאלע (בחשאי) במה מדליקין... את העונש עבור כך אני מקבל על עצמי... העיקר, אחיי היקרים, שיהיה שלום ביניכם, ואם יהיה שלום, יהיה הנוסח טפל והשטן יתפקע..."

סיים מהרש"ם מבערזאן את סיפורו באוזני אנשי המבורג שחייכו למשמע הדברים, והציע גם להם שייאותרו לאיזו 'פשרה' בין הצדדים למען השלום. הצדדים אכן התרצו, ולאחר קבלת קניין קבעו פשרה נעימה לרווחת הכול.

(המבשר תורני)

באחד משיעוריו הנפלאים הביא הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א תיאור נלבב ונחמד הנמצא בכתובים, בשם הגה"ק מהרש"ם מבערזאן זי"ע, והרי הוא ככתבו כלשונו כפי שנרשם על ידי אחד האורחים שהיו שם, חורף שנת תרס"ח, כאשר גבאי בית הכנסת מהעיר המבורג באו לעיר בבערזאן לדון לפני מהרש"ם אודות מחלוקת שפרצה בקהילתם, וזה דבר המחלוקת:

מייסדי בית הכנסת היו 'אשכנזים' מהונגריה, מגליציה, מפולין ומרוסיה. עשרות בשנים התפללו נוסח אשכנז, אך בשנים האחרונות התרבו תושבים חדשים חסידים מגליציה ומפולין, עד שכבר נהיו הרוב בבית הכנסת והם דחקו לשנות את הנוסח לספרד, והתלקחו ויכוחים ואפילו מחלוקת של ממש בין הקהילות.

אחרי שסידרו שני הצדדים את טענותיהם, הרהר מהרש"ם ואמר להם: תודה להשי"ת שאחינו מקהילת המבורג דנים ביניהם על הנוסח, וזה לי כאות וסימן שהנכם יראי ה', ואספר לכם דבר (הלצה) שהיה עם הגאון האדיר רבי יוסף שאול נתנזון זצוק"ל בעל 'שואל ומשיב'.

הגאון בא בימי הקיץ לעיר סקאלע לשאוף אוויר צח בין הרי הקרפטים שסביב לה. בעיר זו חיו כמה מאות משפחות מאחינו בני ישראל והיו שם כמה בתי כנסיות שנהוג היה בהם נוסח ספרד. בימי הקיץ באו למקום גם הרבה אנשים מלבוב, למטרת קיט והבראה. משנה לשנה התרבה מספר הנופשים במקום.

פעם אחת בליל שבת קודש, כאשר הבעל-תפילה אמר בקדיש 'ויצמח פורקניה', התחילו אנשי לבוב שהיו רובם ככולם 'אשכנזים', למחות. הגאון ה'שואל ומשיב' החזיר פניו לציבור ובהרמת יד השתיקם. אחר-כך, כאשר הש"ץ הגיע ל'כגוונא', הרעישו שוב האורחים אנשי לבוב והתחילו בקול רם לומר 'במה מדליקין'...

אנשי סקאלע צעקו: "אנחנו בעלי הבתים פה ואתם האורחים", ואנשי לבוב זעקו לעומתם: "מהאירוח שלנו כאן בחדשי הקיץ אתם מוצאים את לחמכם לכל ימות השנה, אנחנו נודבים גם להחזקת בית הכנסת, לכן אנחנו העיקר ואתם הטפל". שוב החזיר הגאון את פניו ואמר: "תדיר ושאינו תדיר, תדיר קודם"...

לאחר התפילה אמר להם רבי יוסף שאול: "דעו, אחיי היקרים,

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?

שלחו מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

גיטין דף עה

האם יש מקח טעות בתורם לאברך סכום גדול מפני שהשב שהוא ת"ח מופלג?

תנאי כפול

שסיפר זאת והוסיף: הנה, כשהייתי בבית מו"ח מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל, נתקלתי תמיד בסימניות שהיה מניח בספרים, ולפעמים פתחתי אותן כדי לראות את המקומות שבהם עיין. פעם הזדמן לי לבדוק סימניה שהניח בספר 'צפנת פענח', ובסימן ההוא דן הגאון הרוגטשובר במי ששידך את בתו, ואחד הפרטים שסופרו על החתן הוא שיש לו משרה של מגיד שיעור בישיבה. לאחר שנגמר השידוך התברר שלא מיניה ולא מקצתיה. לחתן אין משרה, וגם אין כזו ישיבה... הכל היה עורבא פרח. אבי הכלה חשב שמדובר במקח טעות, אבל ה'צפנת פענח' שלל את דבריו וכתב שאלו פטוטי מילים, והביא לכך כמה ראיות. אחת הראיות היתה מסוגיית תנאי כפול בקידושין, והיינו שאם ה'שווער' ובתו הכלה היו רוצים דווקא חתן שכזה, עם משרה, הם היו צריכים לעשות תנאי כפול. ומשלא עשו זאת, אין הם יכולים לתובעו, וממילא אין זה מקח טעות. לכן, גם בנידוננו אין זה מקח טעות בכך שהגביר חשב שחידושי התורה הם של האברך בעל הכובע והחליפה, ולאחר מכן התברר שהם של החברותא שלו. כשהצעתי הדבר לפני מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א, אמר שעצם הדבר שלאברך ההוא יש חברותא כל-כך טובה, היודע לכתוב חידושי תורה מופלגים, גם זה מצדיק לתת לו את 1,000 הדולרים...

(שמחה בבית)

מעשה שהיה בגביר שבא להרים תרומה לאחד הכוללים הגדולים. הוא נכנס להיכל הכולל על-מנת לשוחח עם ראש הכולל, ונקלע לזמן מנחה. כיון שהשאיר את כובעו וחליפתו ברכב, הציע לו אחד האברכים שאינו מתפלל עתה במנין זה את כובעו וחליפתו. הגביר הסכים והתפלל מנחה. לאחר התפילה נכנס הגביר אל משרד ראש הכולל, והניח על השלחן 2 מעטפות. אחת, עם תרומה נכבדה לכולל עצמו; והשניה, ובה סך 1,000 דולרים לאברך שהעניק לו את הכובע והחליפה. 'כשהתפללתי בבגדיו של האברך ההוא, הרגשתי בהם קדושה מיוחדת, ואני בטוח שמדובר בבן-עליה', אמר הגביר, והוסיף שבעת שהיה לבוש בז'קט של האברך, הניח ידו בטעות באחד הכיסים, והוציא משם דף של חידושי תורה מופלאים. גביר זה, שהוא גם בן תורה ולמדן מפולפל, מתמצא בכתיבת חידושי תורה, 'וראיתי שם חידושים נפלאים ממש, ולכן זכות גדולה היא לי לתרום לאברך זה אלף דולר' אמר לראש הכולל. עכשיו התעוררה בעיה הלכתית. האברך שקיבל את הכסף, טען שחידושי התורה שמצא הגביר בכיס, אינם שלו, אלא של החברותא שלו, ולכן הכסף אינו מגיע לו. אבל הגביר טען שמאחר שהתחייב כבר לתת לאברך את הכסף, אין הוא רוצה לחזור בו. דין תורה זה הגיע לבית מדרשו של הגאון רבי יצחק זילברשטיין

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה ראשית מדי יום אצלך במייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

האם מותר להשליך את נרתיק התפילין לאשפה?

התפילין - אינם קדושים, ומותר להשתמש בהם למטרות נוספות; ואין צורך לגונזם. ויש אומרים שמותר אף להשליכם לאשפה, אך יש אומרים שאם ניכר שזהו תשמיש של תשמישי קדושה - אין להשליכו לאשפה, ויש לשורפו.

[שו"ע קנד, ג, ומשנ"ב ו, ז ריג; בו"מ דרשו, 8]

חפצי קדושה, דהיינו: ספר תורה, ספרי קודש, תפילין ומזוזות; וכן חפצים המשמשים את הקדושה, המכונים 'תשמישי קדושה', כגון כיסויי התפילין ורצועותיהן - קדושים לעולם, ואסור להשתמש בהם למטרה אחרת מלבד ייעודם; וכשבלו ואינם ראויים עוד לשימוש חובה לגונזם. אבל חפצים המשמשים את משמי הקדושה, המכונים 'תשמיש דתשמיש', כגון הנרתיק החיצוני של

האם מותר להניח כובע וחליפה על הבימה?

במפורש שיהא מותר להשתמש בה לצרכים נוספים. ויש שנהגו לפרוס מפה נוספת על הבימה מעל המפה הקבועה, כדי שלא תחול קדושה על המפה הקבועה, ויהא מותר לכתחילה להניח עליה כל דבר.

[משנ"ב קנד, י; בו"מ דרשו, 16; וראה שעה"צ ח]

המפה שעל גבי הבימה היא 'תשמיש קדושה' (ראה לעיל), כיון שספר התורה מונח עליה ישירות. ואף על פי כן נהוג להשתמש בה ולהניח עליה סידורי תפילה וספרי קודש, ולהישען עליה, וכדומה. ויתכן שהטעם לכך הוא משום שמאחר ונהגו כך, הרי זה כאילו התנו על כך מראש. אכן, ראוי שלא להשתמש בה לדברי חול, כגון להניח עליה כובע וחליפה; וכמו כן, לכתחילה ראוי להתנות

ארון של ספרי קודש - האם חלה עליו קדושה?

- יש אומרים שאינו נחשב לתשמיש קדושה, כיון שבדרך כלל הספרים עצמם אינם נוגעים בו, כי אם כריכותיהם; ויש אומרים שחלה עליו קדושה מסוימת; ויש אומרים שלא חלה עליו קדושה, כיון שמלכתחילה דעת בעליו להניח עליו גם חפצי חול.

[שו"ע קנד, ג, ומשנ"ב ט; בו"מ דרשו, 12]

כריכת ספרי קודש היא 'תשמיש קדושה' (ראה לעיל), ולפיכך, עטיפה של ספרי קודש המיועדת לשמירה על כריכת הספר, לא חלה עליה קדושה ואינה טעונה גניזה, כיון שהיא רק 'תשמיש דתשמיש' (ראה לעיל). אולם עטיפה המיועדת לנוי לספר, נחשבת לתשמיש קדושה וטעונה גניזה, כיון שהיא משמשת את הקדושה עצמה, הגם שאינה נוגעת בה. וארון של ספרי קודש

* מקום המושכר לבית הכנסת - יש אומרים שלא חלה עליו קדושה, ויש חולקים, ויש להחמיר כדעתם. ולכל הדעות אין לנהוג בזיון במקום המושכר, ואף לאחר סיום השכירות.
* עזרת נשים - נחלקו הפוסקים אם היא קדושה כבית הכנסת; ויש שהסתפק בדבר. ואם היא בנויה בחלל בית הכנסת ואין מחיצותיה מגיעות עד התקרה - יתכן שלכל הדעות נחשבת כבית הכנסת.
* מקום שמתפללים בו הציבור לעתים רחוקות בהתאסף ציבור גדול, כגון חצר בית הכנסת, או אולם ענק - לא חלה עליו כל קדושה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

ה'עמוד' של החזן מסתיר את הכהנים - האם זה 'לכתחילה'?

שהכהנים לא יהיו מוסתרים מעיני המתברכים על ידי ה'עמוד' של החזן, וכדומה. והעומדים בשטח שמאחורי הכהנים, או במקביל אליו - צריכים לעבור אל השטח שלפני לכהנים או המקביל אליהם. ויש שהקפידו לעמוד בקו ישר מול הכהנים.
[שו"ע קכח, כד, משנ"ב צג-צה, וביה"ל ד"ה אבל; בו"מ דרשו, 97-98]

כפי שלמדנו, ברכת כהנים צריכה להאמר "כאדם שאומר לחברו". על פי הלכה זו, חייבים הכהנים והמתברכים לעמוד זה כנגד זה באופן בו עשוי אדם לשוחח עם חברו, ולפיכך, העומדים לפני הכהנים - בשטח שמוקדם או במקביל אליו - יעמדו כשפניהם כלפי קידמת בית הכנסת; והעומדים במקביל לכהנים בקו ישר, יפנו את פניהם אל הכהנים. ולכתחילה יש להקפיד גם

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפוח בכל יום' לתיבת המייל שלך

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il